

Naar een evaluatie van de antiterroristische wetgeving

Op 13 juni 2002 heeft de Raad van de Europese Unie een kaderbesluit aangenomen met betrekking tot de strijd tegen het terrorisme. Alhoewel dit kaderbesluit van bij het begin het voorwerp is geweest van belangrijke kritiek, zowel in academische als in politieke middens, en alhoewel dit instrument de lidstaten slechts bindt met betrekking tot het te bereiken resultaat (art 34 § 1, b EU) heeft de Belgische wetgever geoordeeld dat het noodzakelijk was de bepalingen van het kaderbesluit letterlijk over te nemen in het Strafwetboek (in de nieuwe artikelen 137 tot 141 ter). Daarenboven openen deze nieuwe bepalingen, in België tenminste, de weg voor nieuwe opsporingsmethodes (zo ondermeer het proactief onderzoek en de bijzondere opsporingsmethodes die werden ingevoerd door de wet van 6 januari 2003), welke niet het voorwerp moeten uitmaken van een beslissing van de onderzoeksrechter.

De constitutieve elementen van deze nieuwe terroristische misdrijven steunen op een definitie die zéér uitgebreid en erg vaag is. De incriminatie van de eenvoudige dreiging en van het behoren tot een terroristische groep in functie van een project dat slechts in de toekomst zou kunnen gerealiseerd worden houden een zéér indirecte band in met concrete onwettige handelingen. Bijgevolg zijn veroordelingen zonder enig concreet materieel feit nu mogelijk geworden. Dit gevaar wordt nog vergroot door de zéér uitgebreide armslag die karakteristiek is voor de activiteiten van de politie en die toelaat om vooronderzoeken te voeren op grond van een redelijke verdenking van feiten die in de toekomst zouden kunnen gepleegd worden (art 28 bis par 2 Wetboek van strafvordering). De terrorismezaken die recentelijk door de Belgische strafrechter werden behandeld bevestigen het risico enerzijds van een subjectieve interpretatie van de incriminaties en anderzijds van een schending van de fundamentele rechten en vrijheden zoals de vrijheden van meningsuiting en vereniging en van het recht op een eerlijk proces.

De manier waarop de strijd tegen het terrorisme werd gevoerd in andere Europese landen geeft trouwens aan dat deze fundamentele rechten en principes, die nochtans met véél kracht worden onderlijnd in andere domeinen, en waarover onder meer het Europees Hof voor de Rechten

van de Mens waakt, in het gedrang komen wanneer het gaat over "strijd tegen het terrorisme".

Dit colloquium heeft als doel enkele ijkpunten uit te zetten die een meer en meer onmisbare en onvermijdelijke evaluatie van de antiterroristische wetgeving kunnen voeden. Het is inderdaad zo dat de wil om op efficiënte manier strijd te voeren tegen het terrorisme niet kan en mag geconcretiseerd worden in wetgevingen die de principes, rechten en vrijheden die men door deze strijd precies wil beschermen, in gevaar zouden brengen. Doorheen een vergelijkende aanpak die toelaat om de twee recente periodes van strijd tegen het terrorisme te parallel te onderzoeken – de jaren 1970-1980 en de jaren 2000 – , ontwikkeld door academici en praktijkjuristen en in interactie met vertegenwoordigers van de politieke wereld zal dit colloquium ertoe strekken de inherente risico's verbonden aan de definitie van terrorisme zoals opgenomen in de antiterroristische wetgeving en de implementatie van deze wetgevingen bloot te leggen, dit alles met het doel om samen na te denken over de manier waarop de strijd tegen het terrorisme kan gevoerd worden in een kader dat de democratische principes respecteert.

**

Praktische inlichtingen:

Datum: 19 december 2008
Plaats: Huis van de parlementairen,
Leuvense straat 21
1000 Brussel

Permanente vorming

Advocaten : erkend door de OVB voor 6 punten
Ten laste neming van de inschrijvingsrechten voor magistraten en gerechtelijke stagiaires werd aangevraagd bij de FOD Justitie

Inschrijvingen en prijs : Het inschrijvingsrecht bedraagt 80 € (50 € voor stagair-advocaten en 10 € voor studenten). Dit bedrag kan gestort worden op rekening nummer 001-1902002- 05 van de Ligue des Droits de l'Homme met de mededeling "Colloquium Comité T" en de naam van de ingeschreven persoon.

(Deze prijs omvat de inschrijving en de middagmaaltijd)
Inlichtingen: Mevrouw Mireille GERARD, Unité de droit pénal, Place Montesquieu 2 B 1348 Louvain la Neuve, tel: (010) 47 46 72 – fax (010) 47 46 77 – e-mail :

Mireille.Gerard@uclouvain.be.

Université catholique de Louvain
Rechtsfaculteit
Département criminologie en strafrecht

Universiteit Maastricht, Rechtsfaculteit,
Département strafrecht en criminologie

Comité T

Comité waakzaamheid inzake strijd tegen het
terrorisme

Naar een evaluatie van de
antiterroristische wetgevingen

Internationaal colloquium

Brussel

19 december 2008

9 u Ontvangst van de deelnemers

9.15 u Inleiding
Dan Van Raemdonck, woordvoerder Comité T,
vice-voorzitter Internationale Federatie voor
Mensenrechten

9.30 u *De evolutie van de anti-terroriswetten*
Maria Luisa Cesoni, professor aan de Université
Catholique de Louvain

10 u *Strijd tegen het terrorisme en mensenrechten*
Olivier de Schutter, professor aan de Université
Catholique de Louvain

Het verleden : De strijd tegen terrorisme in de jaren 1970-1990

Voorzitter van de zitting : Olivia Venet, voorzitter van de
Commissie Justitie van de Ligue des Droits de l'Homme

10.30 u *Panoramisch overzicht van de wetgevingen en
toepassingsproblemen in Italië*
Tullio Padovani, Professor aan het Istituto
Sant'Anna van Pisa
Gabriele Fuga, advocaat aan de Balie van Milaan

11.10 u Koffiepaus

11.30 u *Panoramisch overzicht van de wetgevingen en
toepassingsproblemen in Groot Brittannië*
Ben Hayes (Statewatch)

12 u Discussie: Marie Aude Beernaert, professor aan de
Université Catholique de Louvain en politici
geanimeerd door Martin Moucheron – assistent-
doctorandus aan de Université Catholique de
Louvain

12.45 u Middagmaal

De actuele toestand : de strijd tegen terrorisme sinds 2000

Voorzitter van de zitting : Dan van Raemdock,
woordvoerder Comité T

14 u *Belgische processen*
Jan Fermon, Universiteit Maastricht, advocaat
aan de balie van Brussel
Christophe Marchand, advocaat aan de balie van
Brussel

14.30 u *Spaanse processen*
Didier Rouget, advocaat aan de balie van
Bayonne en lid van Behatokia, Baskisch
mensenrechtenobservatorium

15 u *Nederlandse processen*
Michiel Pestman, advocaat aan de balie van
Amsterdam

15.30 u Koffiepaus

16 u Discussie : Taru Spronken , professor aan de
Universiteit van Maastricht en politici
Geanimeerd door Martin Moucheron, assistent-
doctorandus aan de Université Catholique de
Louvain

Het heden en de toekomst : technologische ontwikkelingen

16.45 u *Het aanwenden van nieuwe technologieën voor
beveiliging en het voorkomen van terrorisme*
Vincent Francis DPCR, assistent-onderzoeker
aan de Université catholique de Louvain
Bertrand Renard, onderzoeker aan het Nationaal
Instituut voor Criminalistiek en Criminologie

17.15 u Besluiten
Jo Stevens, Voorzitter Orde van Vlaamse Balies

Volgende politici hebben hun medewerking reeds toegezegd:

- Jean Cornil (PS)
- Josy Dubi  (Ecolo)
- Renaat Landuyt (Spa)
- Clotilde Nyssens (CDH)
- Stefaan Van Hecke (Groen)